

МАДАРА ГРУНДМАНЕ
MADARA GRUNTMANE

НА ТАТКО ПИЯНОТО МОМИЧЕ
DZĒRĀJMEIŅA
DRUNK DADDY'S GIRL

СТИХОТВОРЕНИЯ

DZEJA

POETRY

София • 2025

МАДАРА ГРУНДМАНЕ
MADARA GRUNTMANE

НА ТАТКО ПИЯНОТО МОМИЧЕ
DZĒRĀJMEITĪŅA
DRUNK DADDY'S GIRL

© ИЗДАВА: ФОНДАЦИЯ СОФИЙСКИТЕ МЕТАФОРИ

© Мадара Грундмане, автор

© English translation by Mārta Ziemeļis and Richard O'Brien

© Преведе от английски: Иван Христов

Редактор: Теодора Станкова

© Диан Герганов, корица

Предпечат: Студио „Пан“

Коректор: Васил Костадинов

ISBN 978-619-92957-3-1

СТИХОТВОРЕНИЯ
DZEJA
POETRY

VERSOPOLIS

With the support of the
Creative Europe Programme
of the European Union

НА ТАТКО ПИЯНОТО МОМИЧЕ

сваля дрехите си
 без да докосва кожата си
 бойлерът на дърва побелява от пот водовъртеж
 ставаме по солени и по смели
 краката ни под водата кръстосват крака
 целувките не се определят по пол
 има красота в това да си прекалено тежък или прекалено лек
 всяко тяло е заето със себе си

тя има какво да заяви
 най-важното нещо е
 да бъдеш човек
 (е мъжкият пенис)

горещо е
 въртят се бутилки с миналогодишен сайдер и Калвадос
 гърлата им са покрити със слюнка

Когато беше на 8, на татко пияното момиче
 сръбваше бира с братовчед си в гробището
 мечтаеше за бъдещето
 похапваше наденица
 израсна без баща

Татко пиеше много
 за да чука наоколо
 не я искаше

на татко пияното момиче е дъщеря на баща си
 изпива всичките си чувства

на сутринта тя си спомня
 събуждания пеейки „аз винаги ще те обичам“
 като прогонваше слънцето
 тя предпочиташе повече вчера

тялото ѝ прелива
 в бедрата на татко пияното момиче
 леглата на подчинените са сменили посоките си

DZĒRĀJMEITIŅA

nepieskaroties ādai
 viņa novelk drēbes
 siltais akacis kļuvis no sviedriem balts
 mēs kļūstam sāļāki un drosmīgāki
 kājas zem ūdens krustojas ar citu kājām
 skūpsti nešķiro dzimumu
 liekie un trūkstošie kilogrami ir skaisti
 katrs aizņemts ar sevi
 paziņojums
 galvenais ir cilvēks
 vīrieša loceklis
 karsti
 nosiekaloti pudeļu kakli
 pērnīe sidri un kalvadosi iet uz riņķi
 8 gadu vecumā Dzerājmeitiņa kapos ar brālēnu trimpelēja alu
 sapņoja par nākotni un uzkoda desu
 uzauga bez tēva
 tētis daudz metis
 pisies riņķī
 nav viņu gribējis
 Dzērājmeitiņa ir tēva meita
 dzer nost visu ko jūt
 no rīta viņa atceras
 dzied I WILL ALWAYS LOVE YOU
 triec prom sauli
 vakardiena mīļāka
 ķermenis pludo
 sāntekas mainījušas gultnes
 Dzērājmeitiņas gurnos

УПОЙКА**1992**

Тя се присви пред кафе „Опиум“
 През зацапаното стъкло се виждат мацки на пилон
 които се въртят замислено
 Мамо, наистина не мога да вървя повече
 Час по-късно, усмихнат хирург я потупва по корема
 Очите му са сини езера
 Ето малко райски газ: сега няма да си толкова уплашена
 Аз няма да умра
 Огромна черна дупка я привлича
 четири часа по-късно, тя си спомня името си
 На единнадесет години е
 Нощ на брутална болка
 Течност изтича безшумно от катетъра
 Стари жени стенат навсякъде
 Тя е в отделението за възрастни
 Била е в отделението за възрастни от известно време
 Болницата става по-истинска от дома
 В болницата никой не слухти зад вратата когато пишка
 В болницата само жени докосват задника ѝ
 Когато се прибира вкъщи, тя плаче

NARKOZES**1992**

Viņa tup pie Magonītes kafējnīcas
 Caur stiklu rēgojas uz mieta uzdurtas vistas kuras meditējoši griežas
 Mamm es tiešām vairs nevaru paiet
 Pēc stundas smaidīgs ķirurgs čamda vēderu
 Viņa acis zili ezeri
 Te būs mazliet smieklu gāzes tad vairs nebūs tik ļoti bail
 Es nenomiršu
 Milzīgs melns atvars ierauj iekšā
 Pēc 4 stundām viņa atceras savu vārdu
 Viņai ir 11 gadi
 Zvēriģi sāpīga nakts
 Šķidrums no katetra tek ārā bez skaņas
 Veci babuļi visapkārt vaid
 Viņa ir pieaugušo nodaļā
 Viņa ir pieaugušo nodaļā jau sen
 Slimnīca kļūst īstāka par mājām
 Slimnīcā neviens neklausās aiz durvīm kamēr čurā
 Slimnīcā pēcpusi aiztiek tikai sievietes
 Kad atgriežas mājās viņa raud

1997

Провери зениците ѝ, на наркотици ли е?
 Провери за въшки
 Виж как е изрисувано лицето ѝ
 Сигурно е превъртяла
 Бях на карнавала в училището по изкуства
 Приятелка нарисува квадрати на лицето ми
 И тогава ти падна, пияна
 Не, не бях пияна
 Бях бутната

Кой те бутна?
 Не знам
 Бяха надолу по стълбите
 Тя определено е превъртяла
 Казвам ви, бях бутната от един от петимата мъже
 от които тъкмо бях избягала

Добро утро
 Лейтенант Лея е тук
 Кажете го, ти беше изнасилена, нали
 Аз избягах
 Докторе, по мое мнение жертвата трябва да мине
 през медицински преглед
 Аз не се нуждаю от преглед
 Моля, по-скоро ми кажете защо не мога да си движа лявата ръка
 Всичко наред ли е
 Защо бяхте сама през нощта в тъмен двор?
 Не бях сама, аз бях с Янис преди да си тръгне
 После двама мъже ме повдигнаха и трима мъже
 ни последваха
 Озовах с в двора, защото бях занесена там
 Какво стана след това?
 След това те ме обградиха и аз бях в средата
 След това
 След това избягах
 Това не е възможно
 Ударих двама от тях с юмрук и побягнах
 После те хукнаха след мен надолу по стълбите
 След това не си спомням
 Събудих се блъсната в стена

1997

Pārbaudīt acu zīlītes vai nav sanarkojusies
 Utis pārbaudīt
 Paskaties kāda nomālēta seja laikam nenormāla
 Es biju karnevālā Mākslas skolā
 Draudzene uz manas sejas sazīmēja rūtis
 Un tad tu piedzērusies kriti
 Nē es nebiju piedzērusies
 Mani nogrūda
 Kas tevi nogrūda
 Es nezinu
 Skrēju pa trepēm
 Tiešām nav normāla
 Es jums saku mani nogrūda viens no pieciem vīriešiem no kuriem izrāvos
 Labrīt
 Te leitnants Leja
 Sakiet jūs taču izvaroja
 Es izrāvos
 Dakter manuprāt vajadzētu cietušajai nozīmēt ekspertīzi
 Nevajag mani nozīmēt
 Lūdzu labāk pasakiet kāpēc nevaru pakustināt kreiso roku
 Visu pēc kārtas
 Kāpēc jūs atradāties viena naktī tumšā pagalmā
 Es nebiju viena
 Es biju ar Jāni pirms viņš aizgāja
 Tad mani aiz padusēm pacēla divi vīrieši un trīs mums sekoja
 Pagalmā es nonācu jo mani aiznesa
 Kas notika tālāk
 Tālāk viņi mani aplenca un es biju pa vidu
 Tālāk
 Tālāk es izrāvos
 Tas nav iespējams
 Es ar dūrēm diviem uzbruku un izskrēju cauri
 Tad viņi man skrēja pakaļ pa trepēm
 Tālāk es neatceros
 Pamodos ietriekusies sienā
 Dakter es vēl varēšu spēlēt klavieres
 Kreisā roka un plecs nekustas
 Kāpēc jūs tik ilgi neko nedarāt
 Policija jums netic
 Vai tiešām viss bija tā

Докторе, ще мога ли да свиря на пиано?
 Лявата ми ръка и рамо не мърдат
 Защо чакахте толкова преди да направите нещо?

Полицията не ви вярва
 Сигурна ли сте че всичко беше така?
 Всичко беше така
 Майка ми знае ли какво ми се е случило?

Майко, не плачи сега
 Нищо нередно не ми се е случило

Всичко ще бъде наред
 Ще ме зашият отново по време на операцията
 Ще видим, всичко ще бъде наред
 Главата ми ще зарасне
 Мамо

Докторе, уплашена съм
 Наистина искам да живея този път
 Събуди се, събуди се
 Операцията свърши
 Отпусни се
 Боли, това означава че си жива

Viss bija tā

Mana mamma zina kas ir ar mani?
 Mamm nu neraudi
 Man nekas traks nav

Viss būs labi
 Operācijā saliks mani atpakaļ
 Tu redzēsi viss būs labi
 Un galva sadzīs
 Mamm
 Dakter galīgi bail
 Baigi gribas dzīvot šoreiz
 Mosties mosties
 Operācija beigusies
 Esi mierīga
 Sāp značit dzīva

2005

Първо трябва да отидеш до касата да платиш
 четиридесет и пет лата
 На тази врата пред теб
 Отделение шест
 Ти си следващата
 Яла ли си?
 Защо си решила да направиш това?
 Аз вече имам три деца
 Нямам пари за четвърто
 Разбира се
 Мъжът ми няма да ми позволи
 Той иска свободата си
 Но ти вече имаш голям корем
 Да
 Пет месеца
 Не можах да дойда по-рано
 Жената която ще бъде следваща не говори и плаче
 в една възглавница
 Жената която е следваща лежи на масата и пъшка истерично
 Отпусни се
 Твърде късно е
 Когато се събудиш, всичко ще е свършило
 1 ново съобщение
 Янис: моля те кажи ми когато дойдеш на себе си

2005

Ejiet sākumā pie kases lodziņa samaksāt
 45 lati
 Pa tām durvīm uz priekšu
 6. palāta
 Jūs būsiet otrā
 Ēdusi esat

 Kāpēc jūs tā izdomājāt
 Man jau 3 bērni
 Ceturtajam nav naudas
 Nu jā
 Man vīrs neļauj
 Grib brīvību

 Bet jums jau liels vēders
 Jā
 5. mēnesis
 Ātrāk nesanāca

 Viņa kura būs otrā nerunā un spilvenā raud
 Viņa kura ir otrā guļ uz galda un histērijā elš

 Miers
 Ir par vēlu
 Pamodīsies viss būs beidzies

 Saņemta 1 jauna īsziņa
 Jānis: lūdzu padod ziņu kad nāc pie samaņas

2007

Извий гърба си в квадрат
 Казах, направи квадрат с гърба си
 Не разбирам
 Какво не разбираш?
 На колко години си, че не разбираш?
 Искаш да сбъркам инжекцията ти ли?
 Шъъ, шъъ
 Дай й нещо успокоително
 Не плачи, или ние не можем да те инжектираме
 Къде е съпругът ми?
 Имахме споразумение
 Малко момиче, аз съм, който прави споразумения тук

Доктор Гайлис
 За какво са всички тези аматьорски драми?
 Това е операционна, а не център за услуги
 Всичко ще бъде наред
 Ще започнем веднага
 Можеш ли да чувстваш краката си
 Не мога да чувствам нищо
 Скалпел
 Ножици
 Нека да я зашием
 Поздравления
 Имате здраво бебе

2007

Saliec muguru kvadrātā
 Es saku izveido kvadrātu mugurai
 Es nesaprotu
 Ko tu nesaproti
 Cik tev gadu ka nesaproti
 Tu gribi lai ieduru tev nepareizi

Kuš kuš
 Iešpicējiet viņai nomierinošo
 Neraudi citādi nevarēs tev iedurt

Kur mans vīrs
 Mums bija sarunāts
 Meitenīt šeit sarunāt var tikai ar mani

Dakter Gaili
 Kas par pašdarbību
 Šī ir operāciju zāle nevis iebraucamā sēta

Viss būs labi
 Tūlīt sāksim
 Kājas jūti
 Nejūtu
 Skalpeli
 Šķēres
 Šujam ciet

Apsveicu
 Jums ir piedzimis vesels bērns

* * *

Тя обича толкова изискващо
 докато иска да докаже че не е грешка
 на картата на света
 залепвайки своите истории в цепнатините
 на напуканите стени на къщите
 Тя демонстрира толкова отчаяно
 че е добра
 Рисува защитни знаци на уплашени лица
 като обещава вечен успех и безсмъртие
 Тя те оставя да се катериш нагоре и надолу
 Оставя те да опустошаваш без да почистиш
 Тя рисува портокал на гърдите си, който подава стрелички и казва:
 Представи си че това е слънцето
 Не ти е позволено да удряш това място
 Няма да има какво да ядеш

* * *

Те ближеха раните си
 като се превръщаха във върколаци
 Тя виеше
 през нощта и в полунощ
 нахлузваше сутрини върху главата си
 като целофанена торбичка
 Задушавайки се
 гърлото ѝ стиснато задавено
 от цигарен дим
 в който той би се скрил
 тропайки и тракайки
 от всичко забранено и отречено
 като се замърсява с всяка част от нея
 Понеделник сутрин тя изпълзя надалеч

за добро

* * *

Viņa tik izmisīgi mīl
 Gribēdama pierādīt
 Viņa nav kļūda pasaules kartē
 Salipinot savus stāstus saplaisājušu namu sienu šķirbās
 Viņa tik izmisīgi rāda
 Ka ir laba
 Uzvelk jumja zīmes uz sarētotajiem ģīmjiem
 Zvērot mūžīgo izdošanos un nemirstību
 Viņa ļauj uzkāpt un nokāpt
 Ieslaucīt un nesaslaucīt
 Viņa uzzīmē sev apelsīnu uz krūtīm un pasniedzot šautriņas saka
 Iedomājies tā ir saule
 Tur tu nedrīksti trāpīt
 Nebūs ko ēst

* * *

Viņi laizīja viens otram brūces
 Pārvēršoties vilkačos
 Viņa gaudoja
 Pusnakti un naktīs
 Uzmaucot sev virsū rītus
 Kā celofāna maisiņus
 Smakdama no aizspiestās rīkles
 Cigarešu dūmos
 Kuros slēpās viņš
 Grabēdams un klabēdams
 No noliegtā un aizliegtā
 Apsmērējot viņu ar sevi no visām pusēm
 Pirmdienas rītā viņa aizrāpoja

Pavisam

* * *

Спя без теб
замръзнала в тишина
твоята миризма в носа ми
хиацинтите навеждат глави от ревност
те няма да цъфтят тази пролет
идиоти

* * *

седни в бърлогата си
седни и се засрами
мръсница
седни
ако няма бърлога
шибай се
където и да е
дори при баща ти
ако нямаш баща, чукай се сама
ти знаеш как да го правиш
чукай се сама
престани да си мръсница

* * *

guļu bez tevis
sasalusi klusēšana
degunā tava smarža
hiacintes skaudībā noliec galvu
šopavasār neziedēs
muļķes

* * *

sē būdā
sē un nokaunies diedelniece
sē
ja nav būdas
pis taisni
vienalga kaut vai pie tēva
pis pati sevi
ja nav tēva
tu to māki
pis sevi
beidz īdēt

* * *

но голямата любов
не ми отива
така че, виж
колко приятна съм
голяма
с дебели устни
влажен език
очакващо гореща
винаги готова да бъда
ударена в лицето

* * *

ако само бях балсамово растение
от вида наречен busy Lizzie
лесно се размножават
растат навсякъде, дори в саксии
цъфтят до първата слана
обкръжени от няколко годишен тор
по-сочни и по-зелени от всякога
въпреки че вредителите ме обожават
ти можеше да изрежеш увредената плът
след месец всичко ще е както преди
би трябвало да ме поливаш само

* * *

man taču nepiestāv
lielā mīlestība
nu paskaties
cik es skaista
liela
biezām lūpām
slapju mēli
gaidoši karsta
vienmēr gatava dabūt
pa seju

* * *

kaut es būtu balzamīne
viegli pavairojama
visur augoša pat podā
ziedoša līdz salnām
iesaukta par čaklo Līzīti
pāris gadus vecu kūtsmēsļu apskauta
vēl sulīgāka un zaļāka
par spīti tam ka patīku kaitēkļiem
manu sabojāto miesu varētu nogriezt
pēc mēneša viss būtu kā iepriekš
tikai jāaplaista

* * *

съзнанието ми е замъглено
крещя
за да съм сигурна
че съществувам
слънцето грее върху моите (не)скромни гърди
кожата ми е обидена
отчуждихме се една от друга
тя оставя бележки на стомаха ми
докосвам
но не ги чувствам
нямам смелост да ги прочета

* * *

психофоризми
от психопатката
не идвайте тук
името ми е в списъка
аз, талантливата, силната
обезопасена за легло
спокойна и завързана
най-накрая завързана
ремъците и ръбовете на леглото
се нуждаят от мен
жива засега
белезите върху китките ми не са така дълбоки
всички мои ненормални приятели: простете че ви изоставих
в леглото има място само за мен

поне там

* * *

aizmiglojies prāts
iežvadzinos
pārlicinos
esmu
saule gozējas uz (ne)lielajām krūtīm
āda apvainojusies
sveša
atstājusi vēstules uz vēdera
pieskaros
nejūtu
nav drosmes izlasīt

* * *

psihoaforismi
no psihās
labāk nepievienoties
jo būšu iegrāmatota
es tā talantīgā un stiprā
nofiksēta pie gultas
mierīga un piesieta
beidzot piesieta
vajadzīga
gultas malām un siksnām
locītavās ne pārāk dziļas rētas pagaidām dzīva
visi trakie draugi piedodiet ka aizvēros
gultā ir vieta tikai man
vismaz tur

* * *

рухващи замъци
 без стаи
 без себе си
 една кула чака
 когато език я докосне
 сцената се сменя
 някой е прилепнал – срамежливо, бавно за нечий врат
 в следващия кадър, майки с празни колички
 се шляят в полета от глухарчета
 малко момче на диван, в поза на троен ключ
 се върти наляво – надясно, наляво - надясно
 някой играе карти със себе си
 има успокоителни вместо причастие
 докато докторите бият инжекции
 мислейки че истинският живот е навън

МОЛИТВА

следващия път когато оцелея
 моля напомнете ми
 че има само два начина
 да бъде лоша
 или
 да бъде по-добра

* * *

sadrupinātas pils
 bez istabām
 bez sevis
 gaidošs tornis
 kuram pieskaroties ar mēli
 nomainās filma
 tur kautrīgi un lēni cits citam piesūcas pie kakla
 nākamajā kadrā pa pieneņu pļavām
 pastaigājas mātes ar tukšiem bērnu ratiem
 dīvanā puisītis nošatslēgas pozā ripinās
 pa labi un kreisi pa labi un kreisi
 kāds spēlē kārtis ar sevi
 trankvilizatori dievmaizītes vietā
 kamēr ārsti iešauj pa šotam
 domājot ka dzīve ir ārpusē

LŪGŠANA

tad kad vēlreiz nenomiršu lūdzu atgādini
 ka ir tikai divas iespējas būt ļaunam
 vai labākam

MADARA GRUNTMANE

DRUNK DADDY'S GIRL

Translated by Mārta Ziemelis and Richard O'Brien

POETRY

DRUNK DADDY'S GIRL

she takes her clothes off
without touching her skin
the wood-fired bath turns white with sweat
a whirlpool

we get saltier and braver
our legs brush against other people's underwater
kisses don't discriminate by gender
there is beauty in being overweight or underweight
every body is busy with itself

she has an announcement to make
the most important thing
is being human
(is a man's penis)

it's hot
bottles of last year's cider and Calvados get passed around the circle
their necks covered in spit

When she was 8 years old, Drunk Daddy's Girl
took sips of beer with her cousin in the graveyard
dreamed about the future
snacked on sausage
she grew up without a father

Daddy used to drink a lot
to fuck around
he didn't want her

Drunk Daddy's Girl is her father's daughter
she drinks away all her feelings
in the morning she remembers
wakes up singing 'I will always love you'
shoos away the sun
she much preferred yesterday

her body's flooding
in the hips of Drunk Daddy's Girl
the beds of tributaries have changed their courses

NARCOSES

1992

She crouches down outside the 'Poppy' café
Through the blurry window, chickens on a spit can be seen
turning meditatively
Mum, I really can't walk anymore
An hour later, a smiling surgeon paws her stomach
His eyes are blue lakes
Here's a little laughing gas: now you won't be so frightened
I'm not going to die
A huge black whirlpool pulls her in
four hours later, she remembers her name
She's eleven years old
A night of brutal pain
Liquid pouring soundlessly out of the catheter
Old women groaning all around her
She's in the adults' ward
She has been in the adults' ward for some time now
The hospital is becoming more real than home
At the hospital, no one listens behind the door while she pees
At the hospital, only women touch her bottom
When she gets home, she cries

1997

Check her pupils, is she on drugs?
 Check for lice
 Look at how her face is painted
 Probably got a screw loose
 I was at the carnival at the Art School
 My friend drew squares on my face
 And then you fell over, drunk
 No, I wasn't drunk
 I was pushed
 Who pushed you?
 I don't know
 I was running down the stairs
 She's definitely got a screw loose
 I'm telling you, I was pushed by one of the five men I had
 just escaped from

Good morning
 Lieutenant Leja here
 Say it, you were raped, weren't you
 I escaped
 Doctor, in my opinion the victim should undergo a medical
 examination
 I don't need to be examined
 Please, I'd rather you told me why I can't move my left arm
 Everything in order
 Why were you alone at night in a dark courtyard?
 I wasn't alone, I was with Jānis before he left
 Then two men lifted me by the armpits and three men
 followed us
 I ended up in the courtyard because I was carried there
 What happened after that?
 After that they surrounded me and I was in the middle
 After that
 After that I escaped
 That's impossible
 I came at two of them with my fists and I ran through
 Then they ran after me, down the stairs
 After that I don't remember
 I woke up crashed into a wall
 Doctor, will I still be able to play the piano?

My left arm and shoulder won't move
 Why did you wait so long before doing anything?

The police don't believe you
 Are you sure that's how it all was?
 That's how it all was
 Does my mum know what's happened to me?

Mum, don't cry now
 Nothing too bad is wrong with me
 Everything will be OK
 They'll put me back together in the operation
 You'll see, everything will be OK
 And my head will heal
 Mum

Doctor, I'm terrified
 I really want to live this time
 Wake up, wake up
 The operation's over
 Try to relax
 It hurts, that means you're alive

2005

First you need to go to the office window to pay
 forty-five lats
 Through that door in front of you
 Ward Six
 You'll be next
 Have you eaten?
 Why have you decided to do this?
 I already have three children
 There's no money for a fourth
 Of course
 My husband won't let me
 He wants his freedom
 But you already have a big belly
 Yes
 Five months
 Couldn't come sooner
 The woman who will be next doesn't talk and cries into a
 pillow
 The woman who is next lies on the table and gasps hysterically
 Relax
 It's too late
 When you wake up, it'll all be over
 1 new message
 Jānis: please let me know when you regain consciousness

2007

Bend your back into a square
 I said, make a square shape with your back
 I don't understand
 What don't you understand?
 How old are you, if you don't understand?
 Do you want me to mess up your injection?
 Ssh, ssh
 Give her something to calm her down
 Don't cry, or we can't give you your injection
 Where's my husband?
 We had an agreement
 Little girl, I'm the only one who makes agreements here
 Doctor Gailis
 What are all these amateur dramatics about?
 This is an operating theatre, not a service station
 Everything will be fine
 We'll start straight away
 Can you feel your legs?
 I can't feel anything
 Scalpel
 Scissors
 Let's sew her up
 Congratulations
 You have a healthy baby

* * *

She loves so demandingly
 wanting to prove she isn't a mistake
 on the map of the world
 sticking her stories into the cracks
 of the house's fissured wall
 She demonstrates so desperately
 that she is good
 She traces protective symbols on scarred faces
 promising eternal success and immortality
 She lets them climb on and climb off
 Lets them sweep in and not clean up
 She draws an orange on her breasts, hands over darts, and says:
 Imagine it's the sun
 You're not allowed to hit that bit
 There won't be anything to eat

* * *

They licked each other's wounds
 transforming into werewolves
 She howled
 at night and at midnight
 pulled mornings over her head
 like a plastic bag
 Suffocating
 her throat squeezed shut
 by the cigarette smoke
 in which he would hide
 clattering and rattling
 from everything forbidden and denied
 smearing himself over every part of her
 On Monday morning she crawled away

for good

* * *

I lie there without you
 frozen in silence
 the smell of you in my nose
 the hyacinths bow their heads in jealousy
 they won't bloom this spring
 idiots

* * *

sit in your kennel
 sit and be ashamed
 you scrounger
 sit
 if there's no kennel
 fuck right off
 to wherever
 even back to your father
 if you don't have a father, go fuck yourself
 you know how to do that
 fuck yourself
 stop whining

* * *

but great love
 doesn't suit me
 well, take a look
 at how lovely I am
 large
 with thick lips
 a wet tongue
 expectantly hot
 always ready to get
 hit in the face

* * *

if only I were a balsam plant
 the kind they call 'busy Lizzie'
 they reproduce easily
 they grow everywhere, even in pots
 they bloom until first frost
 surrounded by manure a couple of years old
 juicier and greener than ever
 despite the fact that pests adore me
 you could cut off my damaged flesh
 within a month everything would be the same as before
 you'd just have to water me

* * *

my mind has gone cloudy
 I squawk
 to make sure
 that I exist
 the sun basks on my (un)generous breasts
 my skin is offended with me
 we've become estranged
 it leaves notes on my stomach
 I touch
 but can't feel them
 I don't have the courage to read them

* * *

psycho sayings
 from the psycho
 don't join me here
 my name's already on the list
 me, the talented one, the strong one
 secured to a bed
 calm and tied down
 finally tied down
 the straps and edges of the bed
 need me
 alive for now
 with scars on my wrists that aren't too deep
 all my insane friends: forgive me for shutting down
 the bed is only big enough for me
 at least I've got it

* * *

crumbling castles
 without rooms
 without selves
 a tower waits
 when a tongue touches it
 the scene changes
 now someone's clinging – shyly, slowly – to someone else's neck
 in the next shot, mothers with empty strollers
 stroll in fields of dandelions
 a little boy on a couch, posed like a treble clef,
 rolls right and left, right and left
 someone plays cards with himself
 there are tranquilizers instead of communion wafers
 as doctors do shots
 thinking real life is what's outside

A PRAYER

the next time I survive
 please remind me
 there are only two options
 being bad
 or
 being better

Мадара Грунтмане (поетеса, художничка, пианистка) е родена в Лиепая, Латвия през 1981 г.

От 2015 г. насам участва в различни поетични семинари, поетични четения и международни поетични фестивали, между които Фестивала на книгата в Айова, Берлински фестивал на поезията, „Поетите на Трансилвания“ в Сибиу, Международен фестивал на поезията Transpoésie в Брюксел, Международен фестивал на поезията в Бирмингам, Фестивала на поезията Cretes, Фестивала на поезията в Истанбул и др.

Нейни поетични видеа са показвани в различни арт пространства и фестивали като арт пространството в Рига, Талинската арт зала, биенале Коммагене в Турция, на фестивала за видео поезия в Атина.

Има издадени три стихосбирки Aizmīlestība („Следлюбовие“, Рига: Neputns, 2022), Dzērājmeitiņa („На татко пияното момиче“, Рига: Neputns, 2018) и Narkozes („Упойка“, Рига: Neputns, 2015). Книгите ѝ са публикувани във Великобритания, Турция и Мексико.

Има интердисциплинарна магистърска степен POST по програмата на Художествената академия на Латвия, базирана на идеи за изкуство в контекст.

Madara Gruntmane (poet, artist, pianist) was born in Liepaja, Latvia in 1981. Since 2015 she has participated in several workshops, poetry readings and international organizations including Iowa University's International Writing Program, Davenport FIGGE Art Museum Reading, Iowa City Book Festival and various poetry festivals in Europe such as Berlin Poetry festival, Poets in Transylvania, International Poetry Festival Transpoésie in Brussels, International Poetry Festival in Birmingham, London Book Fair, Cretes poetry festival, Istanbul poetry festival and others.

She published three poetry collections Aizmīlestība (Afterlove. Riga: Neputns, 2022), Dzērājmeitiņa (Drunk Daddy's Girl. Riga: Neputns, 2018) and Narkozes (Narcoses. Riga: Neputns, 2015). Her books have been published in UK, Turkey and Mexico.

Her poetry videos were exhibited in Riga Art Space, Tallinn Art hall, Kommagene Bienal in Turkey and Video poetry festival in Athens.

Having Art Academy of Latvia program's POST interdisciplinary master's degree which is based on ideas of art in context.

Съдържание / Saturs / Contents

На татко пияното момиче /4	Dzērājmeitiņa /5	Drunk Daddy's Girl /28
Упойка /6	Narkozes /7	Narcoses /29
1992 /6	1992 /7	1992 /29
1997 /8	1997 /9	1997 /30
2005 /12	2005 /13	2005 /32
2007 /14	2007 /15	2007 /33
Тя обича толкова изискващо... /16	Viņa tik izmisīgi mīl... /17	She Loves So Demandingly... /34
Те ближеха раните си... /16	Viņi laizīja viens otram brūces... /17	They Licked Each Other's Wounds... /34
Спя без теб... /18	guļu bez tevis... /19	I Lie There Without You... /35
Седни в бърлогата си... /18	sē būdā... /19	Sit In Your Kennel... /35
Но голямата любов... /20	man taču nepiestāv... /21	But Great Love... /36
Ако само бях балсамово растение... /20	kaut es būtu balzamīne... /21	If Only I Were A Balsam Plant... /36
Съзнанието ми е замъглено... /22	aizmiglojies prāts... /23	My Mind Has Gone Cloudy... /37
Психофоризми... /22	psihoforismi... /23	Psycho Sayings... /37
Рухващи замъци ... /24	sadrupinātas pilis... /25	Crumbling Castles... /38
Молитва /24	Lūgšana /25	A Prayer /38